
KRÓNIKA

TITO ESZMÉI A SZOCIALISTA NEVELÉSBEN. December 5-én, 6-án és 7-én a jugoszláv oktatás- és nevelésügy egyik legkiemelkedőbb eseményének lehetett házigazdája tartományi székvárosunk, Újvidék. Ugyanakkor a *Tito eszméi a szocialista nevelésben* elnevezésű tudományos tanácskozás a jubileumi év rangosabb rendezvényei között is helyet kapott. A maga nemében egyedülálló tanácskozás pedagógiai gyakorlatunkban elsőként kéréselte meg Tito elvtárs oktatással és neveléssel kapcsolatos gondolatainak, elképzeléseinek rendszerezését, jelentőségük felmérését meg természetesen a további feladatok meghatározását.

Elsősorban tehát a kezdeményezésért illeti dicséretet a szervezést vállaló Tartományi Pedagógiai Intézetet, valamint az előkészítő munkában részt vevő Szocialista Ifjúsági Szövetség Tartományi Választmányát, a Tartományi Andragógiai Egyesületet és a VKSZ TB marxista neveléssel és politikai tanulmányokkal foglalkozó központját.

Az adatszerűségeknél tartva, meg kell még említenünk azt is, hogy a három nap alatt összesen tizenkét vitaindító beszámoló és hatvanegy rész-kérdésekkel foglalkozó hozzászólás hangzott el. A munkában egyébként szocialista köztársaságaink és tartományaink 306 képviselője vett részt, tudósok, szakmunkatársak és társadalmi-politikai munkások.

Tito elvtárs oktatással és neveléssel foglalkozó eszméinek tudományos és szakmai elemzése alkalmat szolgálta-

tott arra is, hogy felmérjük a nevelés rendkívül összetett területén megvalósított eredményeinket, de arra is, hogy ösztönző erőként szolgálhasson a szocialista oktatás- és nevelésügy öngazgatási átlényegítésének meggyorsításához. A szimpozion szervezői abból a megfontolásból indultak ki, hogy Tito elvtárs eszméi és tettei a szocialista öngazgatású fejlődés marxista elméletének és politikai gyakorlatának állandó összetevői, s amelyek szervesen beépültek a fiatalok és felnőttek szocialista oktatás- és nevelésügyi rendszerébe. A vitaindító beszámolók és a hozzászólások igazolták ezt a feltevést.

A felszólalók legtöbbször annak fontosságát hangsúlyozta, hogy a fiatalokat Tito elvtárs szocialista nevelésről vallott eszméin alapuló iskola-rendszernek kell nevelnie, hogy ezek a korosztályok tudásukkal és képességeikkel, forradalmi irányvételükkel, szabad és a társadalmi felelősséget is vállalni tudó egyéniségekként dolgozhassanak társadalmunk változtatásán, az osztálytartalmakból rájuk háruló feladatok megvalósításán, forradalmunk humánus jellegzetességeinek fejlesztésén.

Az újvidéki szimpozion központi témájaként, időszerepe miatt elsősorban, az iskola és a társult munka kapcsolatfelvételének kérdéseit választották a szervezők. A mintegy hetven dolgozat meghallgatása után könnyen levonhattuk a következőket: Tito a szocialista nevelésre vonatkozó elképzeléseinek lényegét az a gondolat alkotja, hogy a munka, valamint az

oktatás és a nevelés szerves kapcsolatban állnak, egymástól elválaszthatatlan kategóriák. Egyszóval Tito mindig arra figyelmeztetett, hogy iskolarendszerünket szervesen bele kell építenünk társadalmi és gazdasági fejlődésünkbe.

Állításunkat Tito elvtárs egy gondolatával támasszuk alá: „A gazdaságot nem szabad elválasztani a gazdaságon kívüli tevékenységektől. Arra kell törekednünk, hogy minél egybehangoltabban fejlődjenek a gazdasági és gazdaságon kívüli tevékenységek, s hogy öngazgatási alapon egybekapcsoljuk őket. Az ipari dolgozók teremtik elő a társadalmi fejlődéshez szükséges anyagi javakat, az ún. gazdaságon kívüli tevékenységben dolgozók pedig tudományos, műszaki, pedagógiai, kulturális és művészeti alkotótevékenységükkel szintén hozzájárulnak gazdaságunk fejlődéséhez. Mély meggyőződésem, hogy a gazdaságban alkalmazott dolgozóink a jövőben is fokozódó érdeklődést tanúsítanak az iskolarendszer, a tudományos-kutató, művészei és kulturális intézetek fejlődése iránt, mint ahogy azt is elvárhatjuk, hogy iskolarendszerünk és tudományos kutatómunkánk az eddiginél is szorosabb kapcsolatra lépjen gazdaságunkkal s alkalmazkodjon társadalmunk egészének szükségleteihez. Az egyetemeknek is ki kell tárniuk kapukat a társadalom felé, ugyanakkor a lehető legszorosabb kapcsolatot kell kiépíteniük a tudomány és a technika eredményeit közvetlenül alkalmazó munkaszervezeteinkkel.”

Ezek az eszmék a szocialista öngazgatású fejlődés marxista elméletének és politikai gyakorlatának állandó összetevői, ennek keretében a szocialista nevelésnek is. A mi feladatunk elsősorban az, hogy tettekre szorosan viszonyuljunk ehhez az életműhöz, hogy hozzájáruljunk Tito eszméinek valóra váltásához, forradalmi és osztálytar-

talmainak életre keltéséhez. Ezt pedig csakis a társadalmi gyakorlat bíráló értékelésével, valamint az iskolarendszer megreformálásával kapcsolatos, határozott cselekvéssel érhetjük el.

A szimpozium gazdag anyagát, a továbblépésre ösztönző gondolatok legjavát, 1978. február végéig, könyv formájában is megjelenteti a Tartományi Pedagógiai Intézet.

FEHÉR István

FILMMUNKÁSOK KONGRESSZUSZA. A filmművészetünk öngazgatási átalakulásában elért eredmények, filmművészetünk eszmei és esztétikai értékelése, a kritika helye és szerepe, a filmmunkások státusza — ezek voltak a december derekán Szkopjében megtartott filmmunkásokongresszus fő témái. Mint e röpké felsorolásból is látszik, a kongresszus a filmmel kapcsolatos problémák egészéről indított vitát, amelyben — lévén, hogy pártkongresszus előtti időszakban vagyunk — az öngazgatási viszonyok vizsgálata kapott a többi témánál több helyet és szerepet. E kérdést taglalta behatóan Vatroslav Mimica rendező, a Jugoszláv Filmmunkások Szövetségének elnöke is. Szerinte filmművészetünk öngazgatási alapokra való helyezésében már vannak némi kezdeti eredmények. A köztársaságokban és tartományokban különböző érdekközösségi szervezeteket sikerült létrehozni, s ezek munkájának egyik eredménye, hogy (az elmúlt pulai fesztivál már bizonyította is) emelkedik filmjeink színvonala, és ezzel arányosan az érdeklődés, a közönség száma is nő. Az öngazgatási érdekek pluralizmusán múlik, hogy filmgyártásunk átalakulási folyamatában egyik esetben a jövedelemszerzés és -elosztás kérdése a hangsúlyozott, a másik esetben a film társadalmi szerepe és feladata, a harmadikban pedig az alkotás feltételei, az öngazga-